

[Statsministeren.]

kommende måneder skal undersøge mulighederne for gennemførelse af umiddelbart virkende foranstaltninger, der vil kunne fremskynde den igangværende rationalisering og effektivisering af boligbyggeriet og derigennem sikre en billigørelse af byggeriet. Det er samtidig pålagt udvalget at foretage en undersøgelse af den inden for byggeriet beskæftigede arbejdsstyrke og dennes fordeling på faglærte og ikke-faglærte, af udviklingen i beskæftigelsen og ledigheden samt af arbejdskraftens produktivitet. Når resultatet af udvalgets arbejde foreligger, vil regeringen selvsagt være rede til at sætte ind med foranstaltninger på de områder, hvor der måtte vise sig behov herfor.

Til slut vil jeg gerne sige, at jeg er tilfreds med, at de ærede forespørgere har givet mig lejlighed til over for det høje ting at gøre rede for regeringens stilling til en kreds af problemer, hvis rette løsning er af vital betydning for hele vort samfund. Jeg håber imidlertid, at det af redegørelsen klart vil være fremgået, at et regeringsinitiativ med sigte på at udøve påvirkning over for arbejdsmarkedets organisationer, sådan som de ærede forespørgere har lagt op til det, næppe kan tjene et nyttigt formål.

Ordføreren for forespørgerne (Axel Kristensen): Den højtærede statsminister gav udtryk for, at han var i tvivl om, hvad vi tilstræbte med vor forespørgsel, og nævnte vist en konvention om organisationernes ret til at ordne deres egne forhold.

I de bemærkninger, hvormed jeg motiverede vor forespørgsel, siger jeg klart, at det ikke er hensigten med forespørgslen at rejse tvivl om en organisations ret til selv at bestemme sin form eller til gennem overenskomst at fastsætte løn og arbejdsvilkår for et arbejdes udførelse, men blot at sikre, at enhver har ret til at udføre et arbejde, vedkommende evner at udføre.

Det betyder ikke, at vi vil blande os i strukturen; det betyder blot, at hvis en mand kan udføre et arbejde og en arbejdsgiver vil antage ham til det og lønne ham efter overenskomstreglerne, så skal han have lov til det, og så skal ingen organisation

kunne forbyde ham at udøve den fornemste ret, mennesker har, nemlig retten til ved ærligt arbejde at præstere den størst mulige værdi til gavn for sig selv og sin familie. Det er ganske klart, og det behøver man ikke at gøre mere indviklet.

Den højtærede statsminister nævnte forhandlingsreglerne. Vi har netop ventet, til forhandlingsreglerne var færdige; det gjorde jeg opmærksom på. Jeg har nylig læst disse forhandlingsregler; de minder i en forbløffende grad om venstres program — det har det ærede medlem hr. Hans Rasmussen også givet udtryk for nogle gange — og det kan naturligvis kun glæde mig, at man har tænkt ens på disse områder; det er vel ikke så underligt, det gør vi så tit. Når man samtidig arbejder med problemerne forskellige steder og arbejder fornuftigt med dem, så bliver tankegangen tit ens. Men spørgsmålet om, hvordan og efter hvilke regler man forhandler for i videst muligt omfang at undgå konflikt, har ikke noget at gøre med de problemer, der er peget på i vor forespørgsel.

Den højtærede statsminister taler om vor forespørgsel, som om den alene drejede sig om byggeriet. Det gør den ikke; det er klart, at den gælder alment, og det har jeg udtrykkeligt sagt. Men det er mere at anskueliggøre problemet ved som eksempel at nævne et stort felt som boligbyggeriet, så man ikke behøver at nævne hver enkelt virksomhed, der har dette problem. Jeg kan imidlertid godt nævne flere sådanne tilfælde, hvis det er det, det drejer sig om. Det er et alment princip, vi ønsker fastslået, og som vi ønsker at den højtærede statsminister med sin autoritet skal stille sig bag ved, at man må have organisationer, der, selv om de må træffe aftaler om retsregler og om lønniveauer i videst mulig frihed, ikke må give enkelte grupper af Danmarks befolkning monopol på at udføre et arbejde, som andre også kan udføre. Det er dette, vi ønsker den moralske styrke stillet bag ved, fordi vi ved, at både i betydelige arbejdsgiverkredse og i arbejderkredse hænger man fast i en fortid. Det haster at få brudt denne forkerte indstilling, som hæmmer den forandring, den højtærede statsminister taler om. Statsministeren nævner, at man anvender ufaglært arbejdskraft i stadig stigende omfang. Ja, vist gør man da det, men det sker blot i et ganske overordentlig